

Skötselplan för naturreservatet Vinkkakoski

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2022-06-13 om bildande av naturreservatet Vinkkakoski. Älven samt dess biflöden och tillhörande sjöar inom reservatet ingår även i Natura 2000, EU:s nätverk av skyddade områden. Det innehåller naturtyper som är utpekade inom habitatdirektivet och utgör därför ett SCI-område. Bevarandeplanen för Natura 2000-området fastställdes 2007-12-11 och reviderades 2020-12-17.

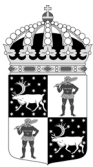
Innehållsförteckning

1	Allmänt.....	1
2	Prioriterade bevarandevärden.....	2
3	Mål och åtgärder	2
	3.1 Naturmiljövärden.....	2
	3.2 Kulturmiljövärden.....	3
	3.3 Anläggningar och information.....	3
	3.4 Tillfartsvägar.....	4
4	Sammanfattning av skötselåtgärder	4
5	Källhänvisning	4
6	Bilagor.....	5

1 Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Vinkkakoski**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Skötseln ska även bidra till att bibehålla gynnsam bevarandestatus för ingående naturtyper och arter inom ramen för Natura 2000. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

En stor del av naturreservatet ägs av Naturvårdsverket (Vettasjärvi 1:60 och Parakka 29:4) samt Sveaskog Förvaltnings Aktiebolag (Kronostuguplatsen 2:1). Reservatet omfattar även mark på Statens Fastighetsverk (Kurkkiovaara 1:2), en privat fastighet (Parakka 25:1) och en samfällighet (Parakka S:7). I reservatet ingår även några ströängar som är privatägda (Parakka 7:1 och Parakka 21:2). Reservatets ägarförhållanden presenteras i bilaga C. Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren. Samråd med berörd sameby ska hållas om skötselåtgärder planeras som kan påverka deras verksamhet.

2 Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade skogen med dess stora biologiska mångfald och höga friluftsvärden, liksom de naturtyper och arter som är utpekade inom Natura 2000. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs.

3 Mål och åtgärder

3.1 Naturmiljövärden

Skogen i naturreservatet utgörs till största delen av värdekärna. Gran- och barrblandskog av hög ålder dominerar. Det finns gott om gamla överståndare och i flera delar rikligt med död ved. Graden av påverkan från äldre tiders skogsbruk såsom dimensionsavverkning och plockhuggning varierar i området men överlag är den låg. Spår av bränder finns på många platser i reservatet. Skogens naturvärden bevaras därför bäst genom fortsatt fri utveckling. Naturvårdsbränning bör utredas i arronderings- och utvecklingsmarker i den norra delen av reservatet samt eventuellt närliggande värdekärnor, se bilaga B.

Älvens huvudfåra, tillhörande sjöar och biflöden ingår i Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem. En sidofåra i älven som var torrlagd restaurerades 2018-2019 och öppnades upp så att området återigen var tillgängligt som uppväxtområde för fisk, speciellt öring, lax och harr. Den del av älven som ligger intill reservatets äldre avgränsning ingår även i Masugnsbyns fiskevårdsområdesförening. Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Utifrån den kunskap som finns föreslås ingen aktiv skötsel av dessa områden.

Målsättningen är att främmande arter (t ex contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet. Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska *öka* i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med eventuell naturvårdsbränning i vissa delar.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.
- Förutsättningarna för de enligt art- och habitatdirektivet utpekade arterna ska bibehållas eller om möjligt förbättras.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.
- Utred förutsättningarna för naturvårdsbränning i arronderings- och utvecklingsmarker i den norra delen av reservatet samt eventuellt närliggande värdekärnor.

3.2 Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador på fornlämningar eller kulturmiljövärden ska samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför planerade skötselåtgärder.

3.3 Anläggningar och information

Vinkkakoski är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

På norra sidan om älven finns en övernattningsstuga med tillhörande bastu. Det finns ett dispositionsavtal som tecknats år 2000 mellan den föregående markägaren SCA Forest and Timber AB och ett jaktlag. Avtalet har nu övergått till Naturvårdsverket i och med markköp. Genom avtalet ansvarar nyttjanderättshavaren för byggnadernas drift och underhåll.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar inom reservatet. Såvitt länsstyrelsen känner till saknas markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns fullt tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga vändplatser samt breddningar av skogsbilvägen på den södra sidan av älven. På den norra sidan av älven finns en skogsbilväg som leder till reservatets östra del där den slutar i en vändplats. Det finns även en avstickare som leder till reservatets norra del men den är i dåligt skick och är enbart framkomlig med en bil med högre markfrigång.

Information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida och i appen ”Norrbottens naturkarta”.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets naturvärden och vad man bör tänka på vid besöket.

- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

3.4 Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet från allmän väg är söderifrån (Bilaga A). Den södra vägen är i nuläget i bra skick. Vägsträckan fram till reservatsgränsen norrifrån är framkomlig men är i mindre bra skick; gropig och stenig. Det finns en avstickare västerut från den norra vägen som i dagsläget inte är framkomlig med vanlig personbil utan kräver en bil med högre markfrigång.

Vägen söder om reservatet ägs av Parakka GA:15, Paulujärvivägens samfällighetsförening. Vid beslutstillfället hade länsstyrelsen ej utrett den norra vägens ägarförhållanden.

Vid beslutstillfället fanns inget avtal som reglerar länsstyrelsens och allmänhetens nyttjande av vägen.

Skötselmål

- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

4 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2032
3.1	Naturmiljövården	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
	Naturvårdsbränning	Efter utredning
3.3	Information och anläggningar	
	Uppsättning av skyltar med information om skötselåtgärd	I samband med skötselåtgärder
3.4	Tillfartsvägar	
	Vägens status kontrolleras	Vid övrig tillsyn av reservatet

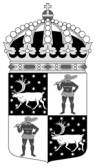
5 Källhänvisning

Länsstyrelsen 2004, 2007, 2008

Data från fältinventering

Naturvårdsverket 2005

Skyddsvärda statliga skogar, Norrbottens län 2004.
Rapport 5473.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2022-06-13

Diarienummer
511-14635-2021

Naturvårdsverket 2005

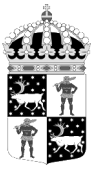
Kategorisering av områden på Sveaskogs innehav i
Norrbottens län. Rapport 5498.

6 Bilagor

A. Översiktskarta

B. Skoglig naturvärdesklassning

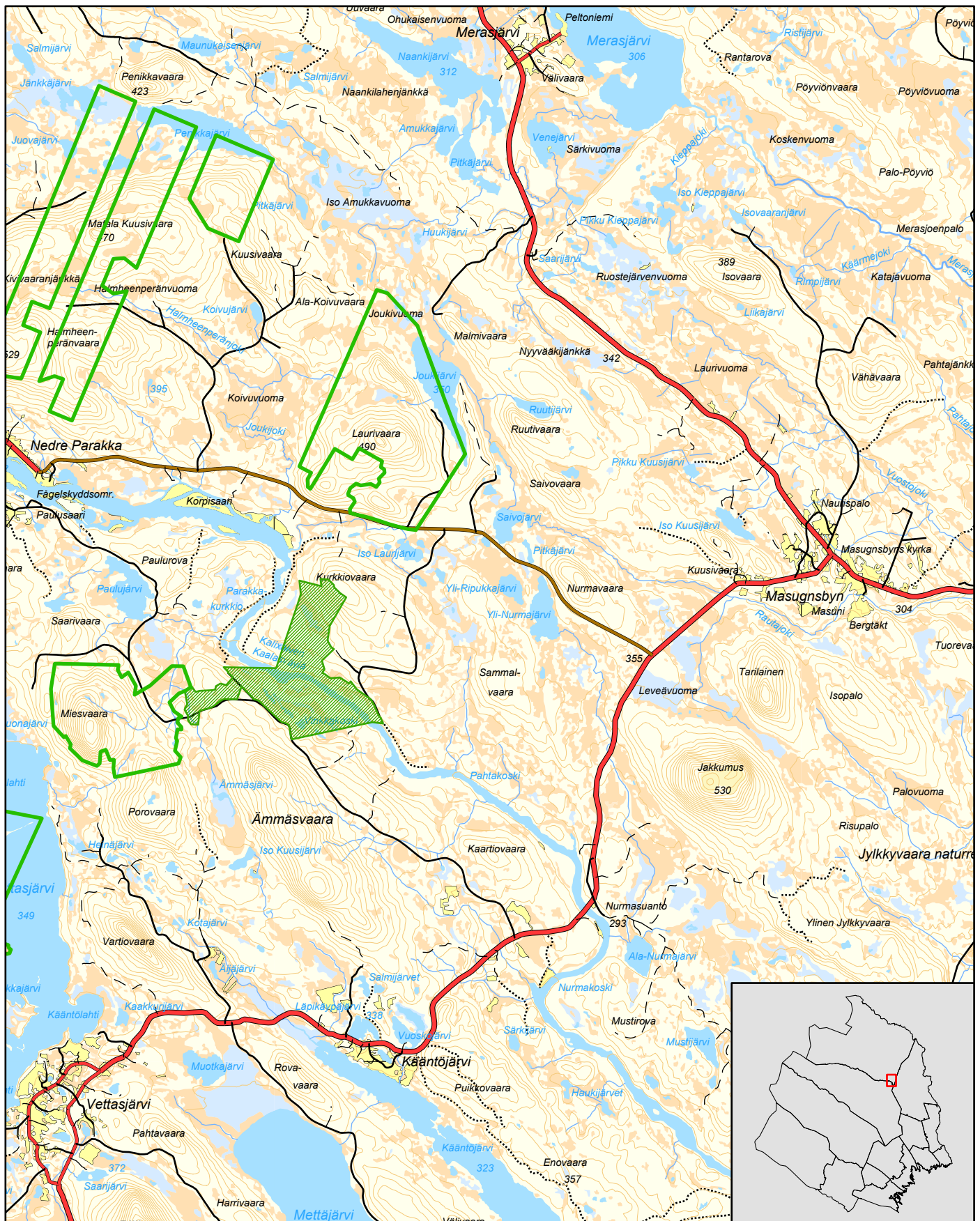
C. Ägarförhållanden

Naturreservatet Vinkkakoski

Kiruna och Gällivare kommuner

Skala 1:100 000

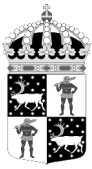
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Övriga naturreservat

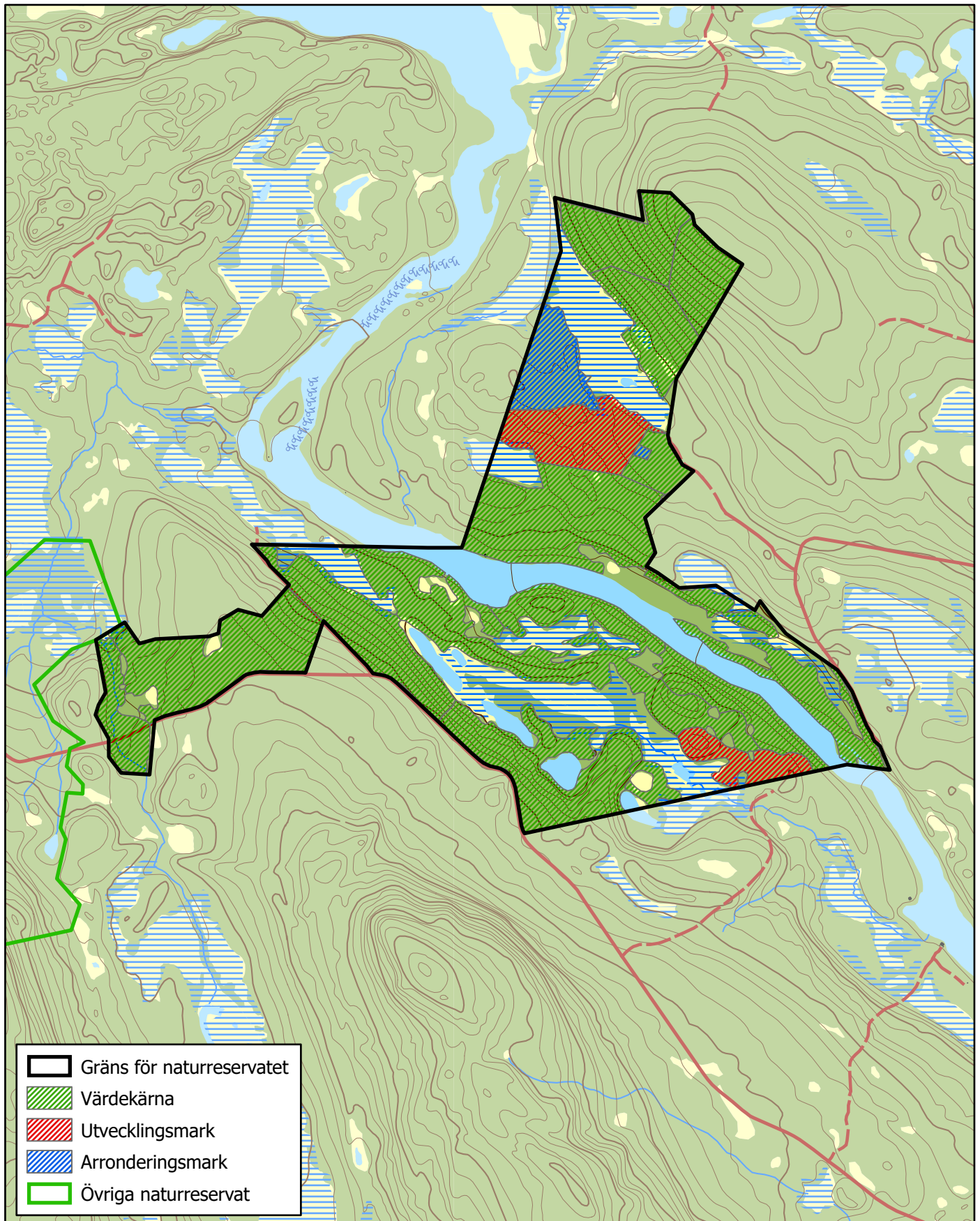
0 1 2 3 4 5 Kilometer

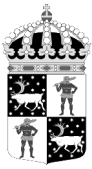

Naturreseptatet Vinkkakoski

Skoglig naturvärdesklassning

Skala 1:25 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-14635-2021

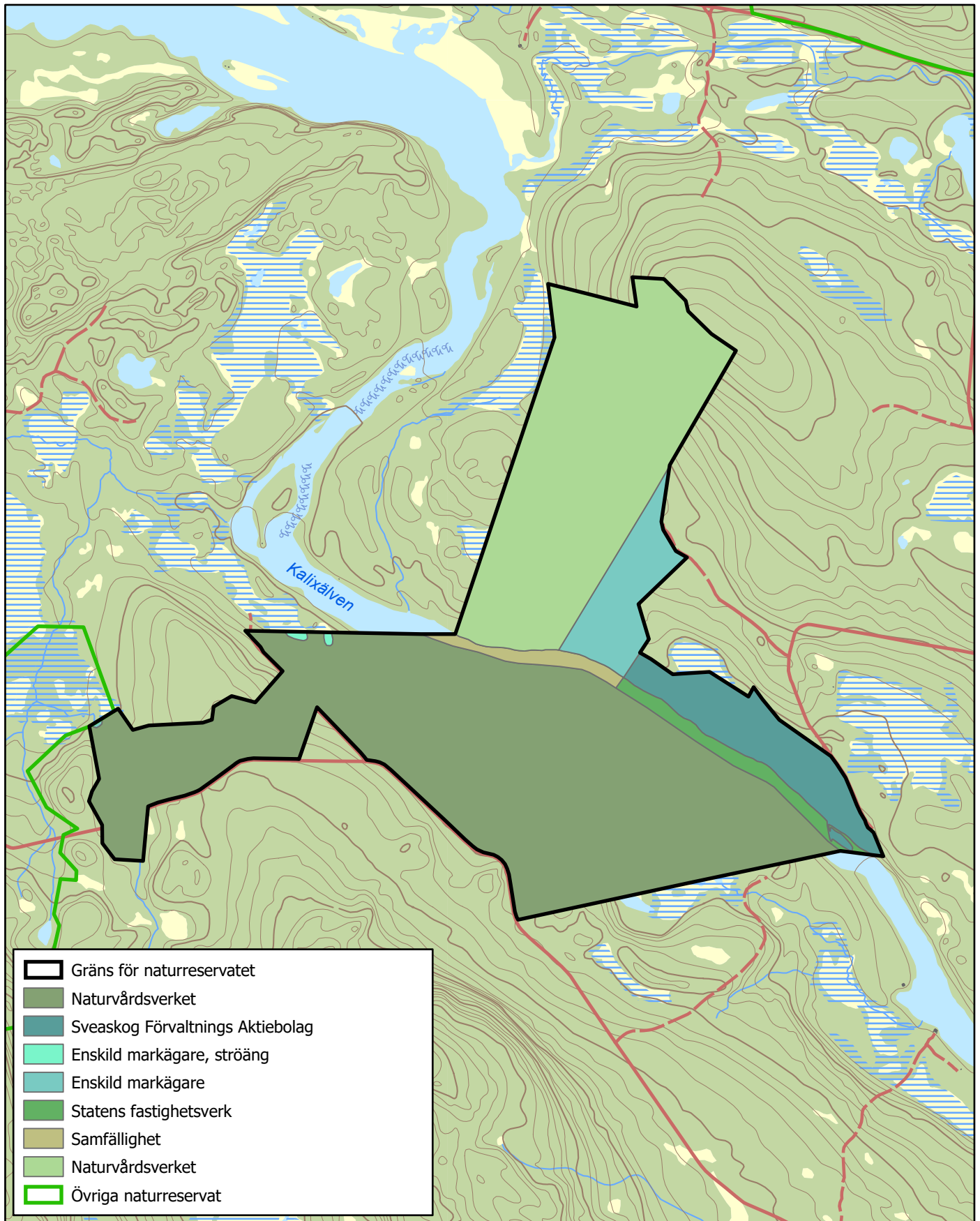
NVR ID 2020585

Bilaga C

Naturreseptatet Vinkkakoski

Ägarförhållanden

Skala 1:25 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 1 Kilometer

